

INTEGRÁLT
JOGVÉDELMI
SZOLGÁLAT

ELLÁTOTTJOG

Általános tájékoztató a Szakápolási Központokról

2023. júliusától az egészségügyi ellátórendszer által működtetett – *jogszabályban meghatározott* – kórházi ápolási osztályok alakultak át a szociális ellátórendszer keretében működő szakápolási központokká, fenntartójuk a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság.

A szakápolási központban a betegségéből adódóan szakápolást igénylő, de akut fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátásra és állandó orvosi felügyeletre nem szoruló, 18. évüket betöltött személyek ellátása történik.

A szakápolási központ személyes gondoskodás keretében, napi 24 órában teljes ellátást, fizikai, mentális és egészségügyi gondoskodást, illetve lakhatást biztosít lakóinak úgy, mint egy idősök otthona.

A szakápolási központ az ellátást igénybe vevő részére a GONDOZÁSI TEVÉKENYSÉG keretében:

- fizikai,
- mentális,
- a szükségletei alapján egyéni bánásmód útján életvezetési segítséget nyújt,
- és biztosítja a hitének gyakorlásához szükséges feltételeket is.

A szakápolási központ az ellátást igénybe vevő részére az ÁPOLÁSI TEVÉKENYSÉG keretében:

- az egészség megőrzését szolgáló felvilágosítást, tájékoztatást,
- rendszeres orvosi felügyeletet,
- gyógyító-megelőző tevékenységet,
- fizio-, és mozgásterápiát,
- szakorvosi és kórházi ellátás megszervezését,
- egészségi állapotnak megfelelő diétás étkeztetést,
- egyéni szükségletekre épülő ápolás-gondozást nyújt, valamint
- biztosítja a személyi higiéniát,
- és szükség esetén biztosítja a gyógyászati segédeszközzel, gyógyszerrel való ellátást,
- valamint foglalkozásokat tart a lelki egészsége megőrzése érdekében.

A gondozási tevékenység és az ápolás szorosan összekapcsolódik és a beteg ellátott azon tevékenységének segítésére irányul, amely elvégzésére az egészségi állapota miatt önállóan képtelen vagy elvégzése jelentős nehézséggel, illetve állapotromlással járna. A szakmai tevékenység célja a beteg ellátott önellátó képességének helyreállítása, a betegség okozta fájdalom csökkentése és a szenvedés enyhítése, az ellátott emberi méltóságának megőrzése mellett.

KI KERÜLHET BE A SZAKÁPOLÁSI KÖZPONTBA?

Szakápolási központba azon **18. életévét betöltött személy kerülhet:**

- aki idősotthoni ellátásra gondozási szükséglettel rendelkezik,
- aki betegségéből adódóan szakápolást igényel, de akut fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátásra és állandó orvosi felügyeletre nem szorul, és
- akit a kezelőorvosa vagy – intézményi jogviszony fennállása esetén – ápolást, gondozást nyújtó intézmény orvosa szakápolási központba beutalt.

HOGYAN VEHETŐ IGÉNYBE AZ ELLÁTÁS?

Kérelem benyújtása

A szakápolási központban történő ellátás **igénybevétele önkéntes**, az ellátást igénylő, vagy törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli, a szakápolási központ vezetőjénél benyújtott kérelmére történik.

Ha az ellátást igénylő személy **cselekvőképességében teljes mértékben korlátozott**, a kérelmet az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve, a **törvényes képviselője terjeszti elő**.

A cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy a kérelmét a törvényes képviselőjének beleegyezésével vagy – *ha e tekintetben a bíróság a cselekvőképességét nem korlátozta* – önállóan terjesztheti elő.

A kérelemhez mellékelni kell:

- **jövedelem- és vagyonyilatkozatot**,
- a beteg kezelőorvosának vagy háziorvosának a „*Szakápolási szükséglet meghatározása*” című **orvosi dokumentációját**.
- A kérelemhez szükséges nyomtatványok elérhetőek a szakápolási központ honlapján.

FONTOS!

Ha az ellátást igénybe vevő, vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését, akkor nem kell benyújtani jövedelem- és vagyonyilatkozatot.

Előgondozás

A szakápolási központ vezetője a beérkező kérelmeket iktatja, majd gondoskodik az előgondozási feladatok ellátásáról és a kérelmező értesítéséről az előgondozás várható idejéről, illetve a nyilvántartásba vétel tényéről.

Az előgondozás során, az előgondozó felvilágosítást nyújt a bekerülés feltételeiről, kitölti a **gondozási szükségletről szóló adatlapot**, ha szükséges segít beszerezni a hiányzó iratokat.

FONTOS!

Szabad férőhely esetén a szakápolási központ vezetője az igénylőt írásban értesíti a férőhely elfoglalásáról. Az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül van lehetőség a férőhely elfoglalására.

Megállapodás

Ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő a szakápolási központ szolgáltatását igénybe vehesse, szükséges **megállapodást** kötni az intézménnyel.

A megállapodás az intézmény vezetője és az ellátást igénybe vevő, és/vagy törvényes képviselője között jön létre határozott, a kezelőorvos vagy háziorvos által meghatározott időtartamra, **maximum hat hónapra**.

FONTOS!

A szakápolási központ orvosa a szakápolás további indokoltságát a határozott idő letelte előtt felülvizsgálja, szükség esetén meghosszabbíthatja, ha a kezelőorvos azt indokoltnak tartja.

A térítési díj fizetésére vonatkozó szabályok

A szakápolási központ által nyújtott szolgáltatás igénybevételéért személyi térítési díjat kell fizetni, melyet az ellátást igénybe vevő által benyújtott jövedelem- és vagyonyilatkozat alapulvételével állapítanak meg. A személyi térítési díj igazodik az ellátott rendszeres jövedelméhez, továbbá a pénz és ingatlanvagyonához.

A személyi térítési díjat az idősothonokra vonatkozó szabályok szerint, ellátási napra állapítja meg az intézményvezető, az ellátás igénybevételétől számított 30 napon belül.

Nem kell benyújtani jövedelem- és vagyonyilatkozatot:

- Ha az ellátást igénybe vevő, vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését.
- Ha az ellátott (a törvényes képviselője) vagy a térítési díjat megfizető személy nem kéri a jövedelemvizsgálat lefolytatását, úgy kell tekinteni, hogy vagyoni, jövedelmi viszonyai lehetővé teszik a térítési díj megfizetését.

Amennyiben az ellátott rendszeres jövedelme, pénz és ingatlanvagyonra nem fedezi az intézményi térítési díj összegét, úgy vizsgálandó a Ptk. rokонтartásra irányadó szabályai alapján a tartásra köteles és képes személynek (gyermeknek) a jövedelemhányad és az intézményi térítési díj díjkülönbözet fizetési kötelezettsége. A jövedelemmel, ingatlannal, tartásra köteles és képes hozzátartozóval nem rendelkező személyek ingyenes ellátásban részesülnek.

A személyi térítési díjat utólag, az igénybevétel napjától havonként, tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig kell megfizetni. Ha az ellátásra jogosult tartási vagy öröklési szerződést kötött, a térítési díj fizetésére a tartást és gondozást szerződésben vállaló a kötelezett.

Látogatási, kapcsolattartási lehetőségek

A szakápolási központ szolgáltatásait igénybe vevőt megilleti a hozzátartozóival, ismerőseivel való személyes kapcsolattartás joga. A kapcsolattartás és az eltávozás részletes szabályait a **szakápolási központ házirendje tartalmazza.**

FONTOS!

Korlátozható a kapcsolattartás lehetősége, ha a kapcsolattartás bármely formáját hivatalos határozat tiltja, továbbá, ha az ellátott ezt kéri, vagy ha látogatója veszélyeztető magatartást tanúsít, vagy ez vélelmezhető.

A látogatást a szakápolási központ lakóinak napirendjéhez igazítottan, lehetőség szerint 9 óra és 17 óra közötti időszakban kell biztosítani. Az ellátott súlyos betegsége esetén, illetve különösen indokolt esetben látogatási időn kívül is lehetőség van kapcsolattartásra.

MI VIHETŐ BE A SZAKÁPOLÁSI KÖZPONTBA?

- személyes iratok,
- személyes ruházat, textília és lábbeli, (a ruházat és textília tisztántartása, tisztíttatása, szükséges javítása a szakápolási központ kötelezettsége),
- tisztálkodó szerek,
- személyes használatra szánt kisebb eszközök (pl. evőeszköz, pohár, tálca), kivéve azon tárgyak, amelyek veszélyt jelenthetnek mások testi épségére,
- személyes használati tárgyak (óra, villanyborotva, hajszárító, rádió stb.),
- a szakápolási központba szükség szerint bevihető: kerekesszék, járókeret, szoba WC és egyéb gyógyászati segédeszköz, vagy ápolást-gondozást segítő eszköz.

KÉRJÜK, VEGYE FIGYELEMBE!

A behozott személyes használatban tartott tárgyak, értékek megőrzésére, megóvására a szakápolási központ vezetősége és személyzete fokozott figyelmet fordít, a lakókat is erre ösztönzi, de teljes felelősséget csak az értékmegőrzési szabályoknak megfelelően leadott tárgyakért, értékekért vállal. Az alapvető tisztálkodási szereket a szakápolási központ biztosítja, ugyanakkor a fent leírtak szerint lehetőség van saját tisztálkodó szerek használatára is.

Alapvető és ellátotti jogok érvényesülése, érdekképviselés

A szakápolási központ az általa biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybe vevőket megillető alapvető és ellátotti jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel:

- az élethez, emberi méltósághoz,
- a testi épséghez,
- a testi-lelki egészséghez való jogra.

Az ellátást igénybe vevőt megilleti a személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.

Az ellátást igénybe vevőnek joga van a szakápolási központon belüli és kívüli szabad mozgásra, figyelemmel a saját és társai nyugalma, biztonságára.

Az ellátottnak joga van **panasza kivizsgálásához:**

Az ellátott/törvényes képviselője és hozzátartozója a házirendben foglaltak szerint panasszal élhet a szakápolási központ vezetőjénél a megállapodásban foglalt, a központ részéről fennálló kötelezettségek teljesítésével kapcsolatban.

- A panaszt a vezető vizsgálja ki és 15 napon belül köteles a panasztevőt írásban tájékoztatni a vizsgálat eredményéről. Amennyiben a szakápolási központ vezetőjének döntését a panasztevő vitatja, panaszával 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat.

Amennyiben az ellátást igénybe vevő egészségi állapotánál vagy egyéb körülményeinél fogva közvetlenül nem képes az illetékes szervek megkeresésére, a szakápolási központ vezetője segítséget nyújt ebben, illetve egészségügyi ellátással kapcsolatos panasz esetén értesíti az ellátott törvényes képviselőjét, vagy a betegjogi képviselőt, egyéb panasz esetén az ellátottjogi képviselőt az ellátott jogainak gyakorlásához szükséges segítségnyújtás céljából.

A szakápolási központban az ellátást igénybe vevő beteg-, és ellátotti jogainak gyakorlásához tájékoztatást, segítséget kérhet **a betegjogi és ellátottjogi képviselőtől.**

Vonatkozó jogszabályok

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról

9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről

Az Ön jogvédelmi képviselője:

Amennyiben további kérdése van, forduljon bizalommal a lakóhelye szerint illetékes ellátottjogi képviselőhöz! Az ellátottjogi képviselők elérhetősége a honlapunkon megtalálható.

 **INTEGRÁLT
JOGVÉDELMI
SZOLGÁLAT**

BELÜGYMINISZTERIUM

1365 Bp., Pf.: 646.

+36-1/8969-000

Ingyenesen hívható zöld szám:

+36-80/620-055

ijsz@ijsz.bm.gov.hu

www.ijsz.hu

